PIERWSZA ŁAWKA · 40 ZADAŃ DO LEKTURY · EGZAMIN ÓSMOKLASISTY 2027 · JĘZYK POLSKI · KLASA 8

Opowieść wigilijna – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

40 zadań w formule CKE do lektury obowiązkowej: fabuła i bohaterowie, gatunek, język, problematyka, konteksty, karta „jak na egzaminie” z argumentacją i planem wypracowania. Ramka „W pigułce”, klucz z zasadami oceniania.

Karta	Temat	Zadania
1	**Fabuła i bohaterowie** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
2	**Gatunek i kompozycja** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	7 zad. 9 pkt
3	**Język, styl i fragment tekstu** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	7 zad. 8 pkt
4	**Problematyka i wartości** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
5	**Konteksty i porównania** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	6 zad. 9 pkt
6	**Jak na egzaminie – zadania mieszane** Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII	7 zad. 10 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Materiał zawiera **40 zadań typu egzaminacyjnego** do jednej lektury obowiązkowej w sześciu kartach: fabuła i bohaterowie, gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania oraz karta mieszana „jak na egzaminie”.
- Pierwsza karta zaczyna się od ramki **„W pigułce”** (o czym to jest, problematyka, bohaterowie, motywy, konteksty) – można od niej zacząć powtórkę.
- Formuły poleceń i punktacja są takie jak w arkuszach CKE (egzamin 10 maja 2027 r.). Od 2027 r. zadania mogą sprawdzać znajomość całych lektur także z klas IV–VI. Błąd rzeczowy dotyczący lektury oznacza 0 pkt za zadanie.
- Klucz na końcu zawiera zasady oceniania, przykładowe odpowiedzi i numer z brzmieniem wymagania z podstawy programowej.
- Wersja DOCX pozwala dowolnie edytować zadania i drukować karty osobno – np. jako kartkówkę albo pracę domową.

Materiał oryginalny przygotowany zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi na rok 2027 (informator CKE o egzaminie ósmoklasisty z języka polskiego od roku szkolnego 2024/2025, lista lektur obowiązkowych; podstawa programowa 2017 w brzmieniu z 2024 r., Dz.U. 2024 poz. 996). Nie zawiera zadań z arkuszy CKE. Cytaty wyłącznie z utworów w domenie publicznej (wolnelektury.pl). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

Fabuła i bohaterowie

Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII

KARTA 1/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

W pigułce

- **O czym to jest.** Bogaty, skąpy i samotny Ebenezer Scrooge w wigilię Bożego Narodzenia dostaje ostrzeżenie od ducha zmarłego wspólnika. Odwiedzają go potem trzy duchy, które pokazują mu przeszłość, teraźniejszość i możliwą przyszłość. Rano Scrooge budzi się w Boże Narodzenie jako człowiek odmieniony: hojny, życzliwy i radosny.
- **Problematyka:** przemiana człowieka pod wpływem doświadczenia; chciwość i skąpstwo, które niszczą relacje; odpowiedzialność za innych, zwłaszcza biednych i słabych; znaczenie rodziny i wspólnoty; pamięć o przeszłości jako źródło refleksji; nadzieja: nigdy nie jest za późno, by się zmienić.
- **Bohaterowie**

Postać	Kim jest, jaki jest
Ebenezer Scrooge	Właściciel kantoru, chciwy i nieżyczliwy; po wizytach duchów zmienia się w hojnego i serdecznego człowieka.
Jakub Marley	Zmarły przed siedmioma laty wspólnik Scrooge'a; jako duch skuty łańcuchem ostrzega przyjaciela.
Bob Cratchit	Ubogi, cierpliwy pomocnik Scrooge'a; kochający ojciec licznej rodziny.
Mały Tim	Najmłodszy syn Cratchitów, chory, chodzi o kuli; mimo cierpienia pogodny i dobry.
Fred	Siostrzeniec Scrooge'a; mimo odmów co roku serdecznie zaprasza wuja na świąteczny obiad.
Fezziwig	Dawny pracodawca młodego Scrooge'a; wesoły i hojny, wyprawia dla pracowników bal.
trzy duchy	Duch minionych świąt, duch obecnych świąt i milczący duch przyszłości – przewodnicy Scrooge'a.

- **Motywy**

Motyw	Jak występuje w lekturze
przemiana	Scrooge porzuca skąpstwo i zaczyna pomagać innym.
łańcuch	Łańcuch Marleya z kas i kłódek to symbol win, które człowiek sam na siebie nakłada za życia.
święta Bożego Narodzenia	Czas rodzinnej wspólnoty, życzliwości i dzielenia się z innymi.

Podgląd • Pierwsza Ławka

bieda	Rodzina Cratchitów oraz dwoje wychudzonych dzieci ukrytych pod płaszczem ducha – uosobienia niewiedzy i nędzy.
sen / wizja	Wędrówki z duchami odsłaniają prawdę o życiu bohatera.

- **Konteksty:** Kontekst historyczny: Anglia XIX w., wielkie miasta, bogactwo jednych i nędza drugich (Dickens wydał utwór w 1843 r.). Kontekst kulturowy: opowieść stworzyła wiele zwyczajów świątecznych i doczekała się licznych ekranizacji, także animowanych. Inne teksty kultury: motyw przemiany skąpca występuje też w filmach i komiksach (np. postać Sknerusa McKwacza wzorowana na Scrooge'u).

Jak wykorzystać w wypracowaniu

Przykład 1. Temat: Czy człowiek może się zmienić? Napisz rozprawkę.
Argument: zmiana jest możliwa, gdy człowiek zobaczy skutki swoich czynów. Przykład: Scrooge widzi własny grób, rozumie, że nikt nie będzie po nim płakał, i obiecuje poprawę; w świąteczny poranek posyła Cratchitom indyka i idzie na obiad do Freda, a następnego dnia podnosi Bobowi pensję.

Przykład 2. Temat: Czy pieniądze dają szczęście?
Argument: bogactwo bez ludzi wokół nie daje radości. Przykład: bogaty Scrooge w wigilię je samotnie w gospodzie i wraca do ponurego, ledwo ogrzanego mieszkania, a uboga rodzina Cratchitów cieszy się w święta skromnym obiadem i wznosi toasty.

Zadania

1 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących początku *Opowieści wigilijnej*. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 1 pkt

1. Scrooge mieszkał w pokojach, które kiedyś należały do jego zmarłego wspólnika.	P	F
2. Duch Marleya wszedł do pokoju Scrooge'a, otwierając zamknięte drzwi kluczem.	P	F

2 **Ustal kolejność zdarzeń z utworu. Wpisz numery od 1 do 4.** ___ / 1 pkt

_____ Scrooge widzi w kołatce u drzwi twarz Marleya.

_____ Scrooge odmawia siostrzeńcowi, który zaprasza go na świąteczny obiad.

_____ Scrooge posyła rodzinie Cratchitów największego indyka.

_____ Scrooge widzi swoją dawną narzeczoną jako szczęśliwą matkę gromadki dzieci.

3 **Dopasuj do każdej postaci właściwy opis. Wpisz odpowiednią literę.** ___ / 2 pkt

1. Fanny	a) kolega, z którym młody Scrooge uczył się zawodu u Fezziwiga
2. Bella	b) narzeczona, która zrywa zaręczyny, bo Scrooge pokochał pieniądze
3. Marta	c) nieżyjąca siostra Scrooge'a, matka Freda
4. Dick Wilkins	d) córka Cratchitów, która uczy się zawodu u modystki i dla żartu chowa się przed ojcem

1 ___ 2 ___ 3 ___ 4 ___

4 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Scrooge, oglądając scenę ze swojego dzieciństwa, widzi siebie jako ___ / 1 pkt

A. ucznia, który wygrywa szkolny konkurs.

B. wesołego chłopca, który bawi się z rodzeństwem przy choince.

C. chłopca, który śpiewa kolędy pod oknami bogaczy.

D. samotnego chłopca, który w święta zostaje w szkole i czyta książki.

5 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Duch pokazujący możliwą przyszłość prowadzi Scrooge'a do sklepiku przekupnia, w którym ___ / 1 pkt

A. Fred zamawia świąteczny obiad.

B. Bob Cratchit kupuje prezenty dla dzieci.

C. kilka osób sprzedaje rzeczy zabrane zmarłemu.

D. Scrooge sprzedaje swój kantor.

6 **Wyjaśnij, jak zakończyła się historia Małego Tima. Napisz jedno zdanie.** ___ / 1 pkt

7 **Opisz, jak Scrooge przywitał Boba Cratchita, który spóźnił się do pracy dzień po świętach, i wyjaśnij, czemu służyło takie powitanie.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Gatunek i kompozycja

Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Rodzaj literacki** rozpoznajesz po tym, kto mówi w utworze (narrator, podmiot liryczny, postacie w dialogach) i jak utwór jest zbudowany.
- **Opowiadanie** – krótszy niż powieść utwór epicki, zwykle z jednym głównym wątkiem.
- **Punkt zwrotny** – zdarzenie, po którym los albo postawa bohatera wyraźnie się zmienia.
- **Część** utworu – większa całość wyodrębniona przez autora, często z własnym numerem lub tytułem.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
Opowieść wigilijna należy do epiki, ponieważ ___ / 1 pkt

A. jest przeznaczona do wystawienia na scenie.

B. ma narratora, który opowiada o zdarzeniach i bohaterach.

C. składa się ze strof i ma rymy.

D. wyraża uczucia podmiotu lirycznego.

2 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń dotyczących budowy *Opowieści wigilijnej*.**
Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe. ___ / 1 pkt

1. Utwór dzieli się na pięć części.	P	F
2. Każdy z trzech duchów pojawia się w innej części utworu.	P	F

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**
W oryginale części utworu Dickens nazwał słowem oznaczającym zwrotkę kolędy, co ___ / 1 pkt

A. podkreśla związek opowieści ze świętami Bożego Narodzenia.

B. nie ma żadnego związku z treścią.

C. oznacza, że utwór jest napisany wierszem.

D. pokazuje, że jest to dramat.

4 **Wyjaśnij, czemu służy to, że akcja utworu rozgrywa się w czasie świąt Bożego Narodzenia. Podaj dwa powody.** ___ / 2 pkt

Język, styl i fragment tekstu

Opowieść wigilijna – Charles Dickens · kl. VII–VIII

KARTA 3/6

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 8 pkt

Przypomnij sobie

- **Symbol** – przedmiot lub postać, która oprócz znaczenia dosłownego ma znaczenie głębsze, otwarte na interpretację.
- **Środki stylistyczne** (np. epitet, porównanie, przenośnia, uosobienie) zawsze pełnią w tekście jakąś funkcję – nazwij ją.
- **Kontrast** – zestawienie przeciwieństw, które uwydatnia różnice.
- **Imiesłowowy równoważnik zdania** zamienia się na zdanie podrzędne, np. z *gdy*, *kiedy*, *po tym jak*.

Zadania

1 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Dwoje wychudzonych dzieci ukrytych pod płaszczem drugiego ducha, które przedstawiają Niewiedzę i Nędzę, to przykład ___ / 1 pkt

A. neologizmu.

B. wyrazu dźwiękonaśladowczego.

C. alegorii.

D. porównania.

2 **Przeczytaj opis sceny.**

Drugi duch mówi Scrooge'owi, że widzi puste miejsce przy kominku i starannie przechowywane kule, które nie mają już właściciela.

Wyjaśnij, co symbolizują te przedmioty i jaki wpływ ma ta scena na Scrooge'a. ___ / 2 pkt

3 **Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

To, że trzeci duch w ogóle się nie odzywa, a tylko wskazuje ręką, ___ / 1 pkt

A. służy rozśmieszeniu czytelnika.

B. oznacza, że duch nic nie wie o przyszłości.

C. wynika z tego, że duch nie zna języka angielskiego.

D. potęguje grozę i sprawia, że Scrooge sam musi zrozumieć, co widzi.

Podgląd • Pierwsza Ławka

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

Opowieść wigilijna – 40 zadań typu egzaminacyjnego z kluczem (egzamin ósmoklasisty 2027)

Podgląd pokazał 7 z 23 stron. Pełna wersja: 23 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- 40 zadań typu egzaminacyjnego do lektury obowiązkowej „Opowieść wigilijna” – w formule egzaminu ósmoklasisty 2027, z kluczem i zasadami oceniania.
- Sześć kart: fabuła i bohaterowie (z ramką „W pigułce”), gatunek i kompozycja, język i fragment tekstu, problematyka i wartości, konteksty i porównania z innymi lekturami, karta „ja
- Zadania prawda/fałsz, wyboru, dopasowania, kolejności zdarzeń i otwarte – także argument do tezy, teza i plan wypracowania.
- Przy każdym zadaniu numer wymagania z podstawy programowej.
- Gotowe na powtórkę przed egzaminem, kartkówkę z lektury albo pracę domową – każdą kartę można wydrukować osobno.
- PDF do druku (23 stron) i DOCX do edycji (czarno-biały, gotowy do kserowania).
- Treść oryginalna; cytaty tylko z utworów w domenie publicznej.
- Pisownia według zasad od 1 stycznia 2026 r.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/egzamin-osmoklasisty-2027-opowiesc-wigilijna-40-zadan